

UZASADNIENIE

Decyzją z 19 grudnia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że T. S. jako członek zarządu Wytwórni (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. odpowiada całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i FGŚP za okres 12.2013 r. – 01.2015 r. ; 06.2015 r. - 02.2016 r, w którym pełnił funkcję członka zarządu spółki w łącznej kwocie 147.557,94 złotych, w tym odpowiednio :

- **Fundusz Ubezpieczeń Społecznych** za okres 04.2014 r. - 01.2015 r., 06.2015 r. - 01.2016 r.

należność główna w wysokości 77.091,35 zł

odsetki liczone na dzień 19.12.2019 r. 31.550,00 zł

plus dalsze odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie

koszty egzekucyjne 2.344,30 zł

ogółem 110.985,65 zł

- **Ubezpieczenie zdrowotne** za okres 03.2014 r. - 01.2015 r., 06.2015 r. - 02.2016 r.

należność główna w wysokości 20.604,82 zł

odsetki liczone na dzień 19.12.2019 r. 8.490,00 zł

plus dalsze odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie

koszty egzekucyjne 645,30 zł

ogółem 29.740,12 zł

- **Fundusz Pracy i FGŚP** za okres 12.2013 r. - 01.2015 r., 06.2015 r. - 01.2016 r.

należność główna w wysokości 4.678,87 zł

odsetki liczone na dzień 19.12.2019 r. 2.011,00 zł

plus dalsze odsetki liczone do dnia wpłaty włącznie

koszty egzekucyjne 142,30 zł

ogółem 6.832,17 zł

/decyzja – k. 46-47 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w całości wniósł T. S., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez orzeczenie, że nie odpowiada za zobowiązania spółki (...) Sp. z o.o. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy i FGŚP za okres 12.2013 r. – 01.2015 r.; 06.2015 r. – 02.2016 r., ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości jako wydanej bez podstaw prawnych.

Odwołujący zarzucił kwestionowanej decyzji rażące naruszenie dyspozycji art. 116, par. 1 ust. 1 lit a) oraz b) Ordynacji Podatkowej. Podkreślił, że ZUS w skarżonej decyzji sam wprost przyznał, że wnioskodawca prawidłowo i w terminie doprowadził do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, tym samym przyznając zaistnienie przesłanki

egzoneracyjnej określonej w art. 116, par.1 ust.1 lit a) Ordynacji Podatkowej. Wnioskodawca zarzucił, że pomimo tego Zakład zdecydował się wydać skarżoną decyzję mimo, iż jest ona całkowicie sprzeczną z brzmieniem tego przepisu, wskazując, że w ocenie Zakładu, zastosowanie przesłanki egzoneracyjnej byłoby sprzeczne z istotą artykułu 116 Ordynacji Podatkowej. W ocenie skarżącego w realiach niniejszej sprawy w sposób skuteczny zgłosił on wniosek o ogłoszenie upadłości spółki i tym samym zainicjował postępowanie upadłościowe toczące się pod sygnaturą XIV GU 2/14, które zostało zakończone merytorycznym orzeczeniem z dnia 22.05.2014 r.

/odwołanie – k. 3-7/

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych tj. w kwocie 5400 zł. Ponadto z ostrożności procesowej podniósł, że spółka w niniejszym postępowaniu nie jest Zainteresowanym. W uzasadnieniu wskazano, że pogląd wnioskodawcy dotyczący ustanowienia go Członkiem Zarządu (...) -HANDEL Sp. z o.o. w dniu 19.12.2013 roku, a następnie zgłoszenie wniosku o upadłość w dniu 2.01.2014 i tym samym uznanie, że złożenie we właściwym terminie wniosku o ogłoszenie upadłości w konsekwencji ma powodować wyłączenie odpowiedzialności należy uznać za błędny. W ocenie organu rentowego stanowisko skarżącego prowadziło do przyjęcia, że ani Wnioskodawca, ani ewentualni następni Członkowie Zarządu spółki nie ponosiliby odpowiedzialności za powstające zobowiązania spółki z tytułu składek, zaś złożenie przez nowo ustanowionego Członka Zarządu spółki wniosku o ogłoszenie upadłości, w sytuacji jego oddalenia, zwalniałoby tego Członka Zarządu oraz wszystkich następnych z odpowiedzialności.

/odpowiedź na odwołanie – k. 11-14/.

W piśmie procesowym z dnia 9 lipca 2021 roku, ustanowiony w toku procesu pełnomocnik wnioskodawcy, poparł złożone przez niego odwołanie, w tym dotychczasowe stanowisko, jak i zaprezentowaną przez niego argumentację w sprawie, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji ZUS z dnia 19 grudnia 2019 roku oraz o zasądzenie od organu na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wg norm przepisanych.

/pismo – k. 71-76/

Na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2021 roku poprzedzającej wydanie wyroku pełnomocnicy stron podtrzymali swoje dotychczasowe stanowiska procesowe.

/ protokół z rozprawy z dnia 24 sierpnia 2021 roku 00:03:05 – 00:06:29/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny :

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Wytwórnia (...) „W. (...) z siedzibą w Ł. prowadziła działalność gospodarczą od 4.02.2003 na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...) -zatrudniała pracowników. Z tego tytułu była zobowiązana do opłacania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych .

/ odpis z KRS k. 25-30, odpis z KRS w aktach ZUS k. 4-10, bezsporne/

Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Wytwórni (...) Sp. z o.o. z dnia 19 grudnia 2013 r. powołano wnioskodawcę T. S. do pełnienia funkcji w zarządzie spółki. WW. jako prezes zarządu był jedynym członkiem tego organu.

/ protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników k. 45-46 akt ZUS k. 31-32, bezsporne /

Obejmując funkcję członka zarządu wnioskodawca wiedział stanie niewypłacalności spółki trwającym nieprzerwanie od około połowy roku 2013 r.

/ bezsporne/

Niezwłocznie po objęciu funkcji Prezesa Zarządu w dniu 2 stycznia 2014 r. T. S., złożył do Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi XIV Wydział Gospodarczego ds. Upadłościowych i Naprawczych wniosek spółki o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika.

/ wniosek k.47-49 akt ZUS k. 33-35, bezsporne/

Postanowieniem z dnia 22 maja 2014 r sygn. Akt XIV GU 2/14 Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi Sąd Gospodarczy XIV Wydział Gospodarczy dla Spraw Upadłościowych i Naprawczych oddalił powyższy wniosek z uwagi na fakt, iż majątek spółki nie wystarczał na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego.

/ postanowienie k. 37, postanowienie z uzasadnieniem k. 14-25 akt ZUS, bezsporne/

Na koncie spółki w okresie pełnienia funkcji w zarządzie przez T. S. powstało zadłużenie z tytułu składek.

/ bezsporne/

W stosunku do Wytwórni (...) Sp. z o.o. Dyrektor I Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Ł. prowadził postępowanie egzekucyjne dokonując zajęć rachunków bankowych w Banku (...) S.A., (...) Banku S.A. Banku (...), (...) Banku S.A. oraz wierzytelności w Pierwszym Urzędzie Skarbowym Ł.. W odpowiedzi banki poinformowały o zbiegu egzekucji administracyjno-sądowych, braku obrotów i braku środków. Naczelnik Urzędu Skarbowego powiadomił o braku nadpłaty z tytułu podatków. W toku postępowania egzekucyjnego przekazano tytuły wykonawcze do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi B. J., celem prowadzenia łącznej egzekucji w zbiegu do rachunku w A. Banku. W jego toku wyegzekwowano jedną wpłatę z 20 czerwca 2016 r. w wys. 59,78 zł. Postanowieniem z 16 sierpnia 2016 r. Komornik Sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne jako bezskuteczne.

/ bezsporne, dokumentacja k. 1-262 akt egzekucyjnych w aktach ZUS/

Nadto zawiadomieniem nr 1008 - (...).711. (...) z 21 listopada 2019 r. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego Ł. zakończył egzekucję. W jej toku ustalił, że spółka nie posiada majątku do prowadzenia skutecznej egzekucji. Ww. organ egzekucyjny prowadził postępowanie również na rzecz innych wierzycieli. W jego toku dokonał szeregu zajęć, w tym rachunków bankowych, na których brak było środków pieniężnych, natomiast występowały zbiegi egzekucji administracyjno-sądowych. Spółka nie posiada nieruchomości ani pojazdów. W związku z powyższym Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego Ł. zakończył prowadzenie egzekucji, ze względu na brak majątku do prowadzenia skutecznej egzekucji.

/ bezsporne dokumentacja k. 263-340 akt egzekucyjnych załączonych do akt ZUS/

Z dniem 15 marca 2016r. Spółka wyrejestrowała z ubezpieczeń społecznych ostatniego pracownika.

/ bezsporne/

Wysokość zadłużenia Wytwórni (...) Sp. z o.o.

za okres od 12.2013 -01.2015, 06.2015 -02.2016 r. tytułem składek określona przez ZUS w zaskarżonej decyzji, za które ewentualną odpowiedzialność ma ponosić wnioskodawca nie jest przez niego kwestionowana.

/ bezsporne/

Wytwórnia (...) Sp. z o.o. nie została zlikwidowana.

/ odpis z KRS k. 25-30, odpis z KRS w aktach ZUS k. 4-10, bezsporne/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się zarówno w aktach ZUS, jak i złożonych w toku postępowania przed sądem, które nie budzą wątpliwości co do ich wiarygodności i nie były

kwestionowane przez żadną ze stron. Podnieść należy, iż spornymi w sprawie są nie tyle okoliczności faktyczne, a kwestie prawne co do możliwości przypisania wnioskodawcy odpowiedzialności za powstałe w okresie pełnienia przez niego funkcji członka zarządu zobowiązania Wytwórni (...) Sp. z o.o. tytułem składek. To zaś należy do oceny prawnej, której Sąd dokona poniżej w rozważaniach.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 16 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 423) składki na ubezpieczenia emerytalne:

- 1) pracowników,
 - 2) osób wykonujących pracę nakładczą,
 - 3) członków spółdzielni,
 - 4) zleceniobiorców,
 - 5) posłów i senatorów,
 - 6) stypendystów sportowych,
 - 7) pobierających stypendium słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej,
 - 8) osób wykonujących odpłatnie pracę, na podstawie skierowania do pracy, w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania,
 - 9) osób współpracujących ze zleceniobiorcami,
 - 10) funkcjonariuszy Służby Celnej,
 - 11) osób odbywających służbę zastępczą
- finansują z własnych środków, w równych częściach, ubezpieczeni i płatnicy składek.

Stosownie do art. 17 ust. 1 przytoczonej ustawy składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe za ubezpieczonych, o których mowa w art. 16 ust. 1-3, 5, 6 i 9-12, obliczają, rozliczają i przekazują co miesiąc do Zakładu w całości płatnicy składek.

Zgodnie z treścią art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz.U.2018, poz. 1510) za osobę pozostającą w stosunku pracy lub w stosunku służbowym składkę jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego i odprowadza pracodawca, a w razie wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o którym mowa w ustawie z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, podmiot zobowiązany do wypłaty tych świadczeń.

Stosownie natomiast do treści art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 roku o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jednolity z 2003 roku Dz.U. Nr 58, poz. 514 z późn. zm.) obowiązującej do 31 maja 2004 roku oraz art. 104 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1409 t.j.) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy opłacają pracodawcy.

W myśl art. 108 § 1 ordynacji podatkowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 t.j.) w związku z art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej organ podatkowy orzeka w drodze decyzji.

Z mocy art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych do należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stosuje się odpowiednio wyszczególnione w przepisie art. 31 przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa. Zastosowanie do należności z tytułu składek, z mocy art. 31, ma m.in. przepis art. 116 Ordynacji podatkowej.

Zgodnie z art. 116 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) w brzmieniu obowiązującym od 1.01.2016 r. we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym czasie zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2020 r. poz. 814) albo zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne, albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy;

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

W myśl art. 116 § 2 odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu. Przepisy § 1-3, w myśl § 4, stosuje się również do byłego członka zarządu oraz byłego pełnomocnika lub współnika spółki w organizacji.

Przepis opisany powyżej stanowi wyjątek od zasady, że spółka kapitałowa odpowiada za swoje zobowiązania jedynie własnym majątkiem, inne zaś podmioty, w szczególności akcjonariusze (udziałowcy) czy też władze spółki takiej odpowiedzialności nie ponoszą. W tym kontekście przepisy szczególne statuujące tego rodzaju wyjątkową odpowiedzialność winny być wykładane w sposób rygorystycznie ścisły, który nie prowadzi do rozszerzenia odpowiedzialności poza ramy przesłanek ustawowych.

Odpowiedzialność członków zarządu określona w §1, obejmuje zaległości składkowe z tytułu zobowiązań, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członków zarządu.

Natomiast zgodnie z art. 107 §1 i 2 pkt 2 i 4 cytowanej ustawy Ordynacja podatkowa odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości z tytułu składek wynikające z prowadzenia działalności i odsetki za zwłokę oraz koszty egzekucyjne.

Z analizy treści przepisu art. 116 wynika, iż przesłankami odpowiedzialności członka zarządu za zaległości składkowe spółki z o.o. jest ustalenie, że (1) zaległości składkowe powstały w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu przez daną osobę, że (2) egzekucja do majątku spółki okazała się bezskuteczna w całości lub w części oraz że (3) nie zaistniały żadne okoliczności zwalniające tej osoby od odpowiedzialności.

Do orzeczenia o odpowiedzialności członka zarządu Spółki za zobowiązania składkowe organ rentowy jest obowiązany wykazać jedynie okoliczność pełnienia obowiązków członka zarządu w czasie powstania zobowiązania składkowego, które przerodziło się w zaległość składkową spółki oraz bezskuteczność egzekucji przeciwko Spółce, bowiem ciężar

wykazania którejkolwiek okoliczności uwalniającej odpowiedzialność, spoczywa na członku zarządu (wyrok NSA w B. z 6.03.2003 r. SA (...)/03 POP (...) wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2018 r.I SA/Bd (...) Legalis Numer 1741267). Tym samym ciężar wykazania dwóch pierwszych przesłanek /pozytywnych/ ciąży na Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, natomiast ciężar dowodu przesłanki trzeciej - w zakresie istnienia okoliczności uwalniających od tej odpowiedzialności - spoczywa na odwołującym się.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy w świetle zaprezentowanego materiału dowodowego niekwestionowanym było, iż T. S. był członkiem zarządu, w okresie w którym pełnił wskazaną funkcję w zarządzie upływał termin płatności zobowiązań określonych zaskarżoną decyzją, nadto iż egzekucja skierowana do majątku spółki przez organ rentowy okazała się bezskuteczna. Niemniej jednak ww. utrzymywał, iż nie może ponosić odpowiedzialności za zobowiązania spółki z tego tytułu, bowiem złożył wniosek o upadłość we właściwym czasie.

Ustalenie czy wniosek o ogłoszenie upadłości spółki lub o wszczęcie postępowanie układowego został zgłoszony w odpowiednim czasie lub jego niezgłoszenie nastąpiło bez winy członka zarządu, wymaga uwzględnienia przepisów regulujących podstawy oraz terminy do zgłoszenia takowych wniosków. Kwestie te od dnia 1 października 2003 r. normuje ustawa Prawo upadłościowe i naprawcze z dnia 28 lutego 2003 r. (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1228), w brzmieniu obowiązującym w grudniu 2013 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1112 t.j.) t.j. kiedy to wymagalnymi stały się płatności z tytułu pierwszych nieopłaconych przez spółkę składek określone w zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z dyspozycją art.10 ustawy przesłanką ogłoszenia upadłości jest niewypłacalność dłużnika.

Przepis art.11 ust.1 tej ustawy określający, kiedy istnieje niewypłacalność stanowiąca podstawę ogłoszenia upadłości stanowi, iż następuje to wtedy, gdy dłużnik nie wykonuje swoich zobowiązań, które są wymagalne. Dotyczy to tak zobowiązań cywilnoprawnych, jak i publicznoprawnych.

Przepis art. 11 ust. 2 reguluje drugą postać niewypłacalności. Dotyczy on osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, ale którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną. Te podmioty są niewypłacalne także wtedy, gdy ich zobowiązania przekroczą wartość ich majątku i to nawet wtedy, gdy na bieżąco wykonują swoje zobowiązania.

Ewentualne ogłoszenie upadłości każdorazowo jest poprzedzone oceną czy majątek dłużnika jest wystarczający co najmniej na pokrycie kosztów takiego postępowania.

W przypadku, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, Sąd – zgodnie z art.13 ust.1 – zobowiązany jest wniosek o ogłoszenie upadłości oddalić.

Postępowanie upadłościowe w swych założeniach ma bowiem zmierzać do zaspokojenia wierzycieli choćby w minimalnym stopniu. Celem tego postępowania nie jest likwidacja majątku dłużnika dla samej likwidacji. Dlatego też w razie braku majątku służącego na zaspokojenie wierzycieli postępowania upadłościowego się nie wszczyna.

Termin zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości określa art.21 ust.1 cytowanej ustawy w brzmieniu obowiązującym w grudniu 2013, zgodnie z którym dłużnik jest obowiązany zgłosić taki wniosek nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości.

Dokonując oceny, czy zgłoszenie wniosku o upadłość nastąpiło we "właściwym czasie" - art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej należy uznać, że powinno to nastąpić w takim momencie, aby zapewnić ochronę zagrożonych interesów wszystkich wierzycieli, aby po ogłoszeniu upadłości wszyscy wierzyciele mieli możliwość uzyskania równomiernego, chociaż tylko częściowego, zaspokojenia z majątku spółki.

Przesłanka ta jest spełniona w szczególności wtedy, gdy członek zarządu po ustaleniu, że stan finansowy spółki uzasadnia złożenie wniosku o upadłość, niezwłocznie złoży taki wniosek. Brak winy w niezgłoszeniu wniosku o upadłość nie może natomiast polegać na nadziei na wpływy i zyski. Subiektywna ocena sytuacji majątkowej spółki nie świadczy o braku winy; brak winy może być odnoszony jedynie do wyjątkowych sytuacji, w których członek zarządu

(prezes) nie ma wiedzy co do rzeczywistej sytuacji w zakresie płacenia zobowiązań przez spółkę z uzasadnionych (obiektywnie) przyczyn i przy dołożeniu należytej staranności nie może tej wiedzy uzyskać albo podjąć stosownych działań (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2011 r. sygn. II UK 265/10, LEX nr 844740/).

W wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 23 lutego 2005r. VI ACA 790/2004 odnośnie art.298 § 2 k.h., który ma podobną treść normatywną co art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej stwierdzono, iż „ czas właściwy” to czas w jakim spółka nie będąc w stanie realizować zobowiązań względem wierzycieli, winna złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości, aby w ten sposób chronić zagrożone interesy wszystkich bez wyjątku wierzycieli, którzy po ogłoszeniu upadłości mogą liczyć na równomierne zaspokojenie. Zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie Sądu Najwyższego, czy sądów powszechnych, ugruntowany jest pogląd, iż dawny art.298 § 2 kodeksu handlowego, który ma normatywną treść zbieżną z treścią art. 116 § 1 pkt.1 lit b Ordynacji podatkowej, ma na celu ochronę wierzycieli (wyrok Sądu Najwyższego z 6 czerwca 1997r. II CKN 65/97 OSNC 1997/11 poz.181; wyrok Sądu Najwyższego z 16 października 1998r -III CKN 650/97 OSNC 1999/3 poz.64).

Jeśli się weźmie pod uwagę fakt, że z kolei jednym z celów postępowania upadłościowego jest zapobieżenie dowolnemu i wybiórczemu zaspokajaniu jednych wierzycieli kosztem innych (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 sierpnia 1999r. IIICKN 24/99 OSNC 2000/3 poz.54) to wynika z powyższego, że właściwy czas do zgłoszenia upadłości, o jakim mowa w art.116 § 1 Ordynacji podatkowej to czas, w jakim zarząd spółki nie jest w stanie realizować zobowiązań względem wszystkich wierzycieli, którzy po ogłoszeniu upadłości mogą liczyć na równomierne zaspokojenie.

A zatem, jeżeli Zarząd Spółki zgłasza wniosek o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie, to oznacza, że uczynił ze swej strony wszystko, by nie dopuścić do zaspokojenia niektórych wierzycieli ze szkodą dla innych. Jeżeli natomiast wniosek jest zgłoszony wtedy, gdy majątek spółki nie wystarcza nawet na koszty postępowania upadłościowego, to nie może być mowy o zaspokojeniu jakichkolwiek wierzycieli. Ogłoszenie upadłości jest wówczas bezcelowe i nie dochodzi do niego (por. wyrok Sadu Apelacyjnego w Warszawie z 11 lipca 2002r. I ACA 1428/2001 OSA 2004/8 poz.23 str 63 ; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 18 grudnia 2000r. I ACA 620/2000 OSA 2002/5 poz. 33 str 62).

"Właściwy czas" do wszczęcia postępowania upadłościowego, który uwolniłby od przeniesienia zobowiązania podatkowego, to czas właściwy ze względu na ochronę wierzycieli. Za taki czas nie może być uznana chwila, w której pasywa przewyższają aktywa i z tej przyczyny dłużnik nie posiada już dostatecznych środków na zaspokojenie wierzycieli (patrz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 30.04.2004 r. (...) SA (...), LEX nr 150841; wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 9 marca 2010 r. I SA/R. 790/09 LEX nr 570706).

Oceny czy złożenie wniosku nastąpiło we właściwym czasie należy dokonywać w okolicznościach indywidualnego przypadku, biorąc pod uwagę, iż powinno to nastąpić w takim momencie, aby chronić zagrożone interesy wierzycieli, tak by po ogłoszeniu upadłości mieli oni możliwość uzyskania równomiernego choćby tylko częściowego, zaspokojenia z majątku spółki, a nadto z uwzględnieniem celu, jakiemu uregulowanie zawarte w art. 116 § 1 o.p. ma służyć a którym jest ochrona należności publicznoprawnych oraz – co do należności składkowych – ochrona Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. /Wyrok SA w Poznaniu z 30.01.2018 r. III AUa 717/12/

Przy ustalaniu, czy zgłoszenie wniosku o upadłość nastąpiło we właściwym czasie, należy zatem ocenić czy wniosek o upadłość został złożony w takim czasie, aby wszyscy wierzyciele mieli możliwość uzyskania równomiernego, chociaż tylko częściowego, zaspokojenia z majątku spółki. Odpowiedzialność za zrealizowanie tego celu spoczywa na członkach zarządu spółki, oni są bowiem uprawnieni i zobowiązani do kontrolowania stanu finansów i majątku spółki oraz do zgłoszenia wniosku o upadłość lub otwarcie postępowania układowego, gdy zachodzą do tego podstawy. Każdy zatem z członków zarządu spółki powinien zadbać z należyłą starannością o ochronę interesów wszystkich wierzycieli zagrożonych stanem niewypłacalności spółki i nie dopuścić, aby niektórzy z wierzycieli zostali zaspokojeni ze szkodą dla innych. Wniosek o ogłoszenie upadłości może być zatem uznany za zgłoszony we właściwym czasie, gdy wykazane zostanie, że zgłaszając go zarząd (członek zarządu) uczynił ze swej strony wszystko, by nie dopuścić do zniweczenia celu postępowania upadłościowego poprzez stworzenie sytuacji, w której tylko niektórzy wierzyciele są zaspokajani kosztem innych.

W tym kontekście stan niewypłacalności w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2344 ze zm.) powstaje z chwilą nieuregulowania w terminie określonym ustawą lub umową drugiego z kolei zobowiązania. Przepis art. 11 powyższej ustawy stanowi o wymagalnych zobowiązaniach. Zatem użycie liczby mnogiej przemawia za istnieniem co najmniej kilku zobowiązań. Wielość zobowiązań należy utożsamiać z wielością wierzycieli. Niekwestionowanym celem postępowania upadłościowego jest równomierne zaspokojenie wszystkich wierzycieli z całego majątku dłużnika. Skoro dłużnik ma tylko jeden dług, to nie ma obawy, że przez zaspokojenie roszczenia w drodze egzekucji inni wierzyciele poniosą straty. W takiej sytuacji wierzyciel może dochodzić swych roszczeń w drodze postępowania procesowego. /I ACa 841/16 - wyrok SA Warszawa z dnia 29-08-2017/

Dla określenia stanu niewypłacalności bez znaczenia jest przyczyna niewykonywania zobowiązań. Niewypłacalność istnieje nie tylko wtedy, gdy dłużnik nie ma środków, lecz także wtedy, gdy dłużnik nie wykonuje zobowiązań z innych przyczyn. Niewypłacalność dłużnika istnieje zawsze, gdy nie wykonuje on swoich wymagalnych zobowiązań. Dłużnika będącego osobą prawną uważa się za niewypłacalnego także wtedy, gdy jego zobowiązania przekroczą wartość jego majątku, nawet wówczas, gdy na bieżąco te zobowiązania wykonuje. /I SA/Gd 302/16 - wyrok WSA Gdańsk z dnia 28-12-2016/

Dla określenia, czy dłużnik jest niewypłacalny, nieistotne jest, czy nie wykonuje wszystkich zobowiązań pieniężnych czy też tylko niektórych z nich. Nieistotny też jest rozmiar niewykonywanych przez dłużnika zobowiązań. Nawet niewykonywanie zobowiązań o niewielkiej wartości oznacza jego niewypłacalność w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 233 ze zm.) . Bez znaczenia jest także przyczyna niewykonywania zobowiązań. Podobnie bez znaczenia jest to, czy zarząd spółki podejmuje jakiegokolwiek działania zmierzające do poprawy sytuacji finansowej spółki lub czy liczy na poprawę tej sytuacji ze względu na prognozowaną przyszłą dobrą koniunkturę. /I ACa 1858/15 - wyrok SA Kraków z dnia 27-04-2016/

Niewypłacalność istnieje nie tylko wtedy, gdy dłużnik nie ma środków, lecz także wtedy, gdy dłużnik nie wykonuje zobowiązań z innych przyczyn. Niewypłacalność dłużnika istnieje zawsze, gdy nie wykonuje on swoich wymagalnych zobowiązań. Wprawdzie literalna wykładnia art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361 ze zm.) może doprowadzić do wniosku, że niezapłacenie choćby jednego wymagalnego zobowiązania pieniężnego powoduje niewypłacalność dłużnika w rozumieniu tego przepisu, to jednak wykładnia celowościowa wskazuje na to, że niewykonywanie zobowiązań, prowadzące do uznania dłużnika za niewypłacalnego winno mieć charakter trwały i dotyczyć przeważającej części zobowiązań./ (...) 64/18 - wyrok NSA (N) z dnia 03-07-2018/

Jednak trwałego niewykonywania wymagalnych zobowiązań pieniężnych nie można utożsamiać z nieuiszczeniem jednego długu ani też z sytuacją, gdy pomimo nieuiszczenia kilku długów zachodzi tylko wstrzymanie wypłat. W każdym przypadku należy ustalić, kiedy doszło do zaprzestania płacenia długów, a kiedy zachodziło jeszcze tylko przejściowe wstrzymanie wypłat. Zwłaszcza sytuacja, w której trudności płatnicze wynikają z braku zapłaty ze strony kontrahentów dłużnika może być uznana za trudność o charakterze przejściowym. Ustawowy termin, w którym przedsiębiorca jest zobowiązany złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości jest bardzo krótki, wynosi bowiem 2 tygodnie. Mając na względzie specyfikę działalności gospodarczej nieracjonalne byłoby wymaganie, aby natychmiast ogłaszać upadłość, gdy pogorszeniu ulegają wskaźniki płynności finansowej i nie wszystkie zobowiązania są regulowane w terminach płatności. /III AUa 1293/12 - wyrok SA Gdańsk z dnia 27-06-2013/

Mając na uwadze wszystko powyższe stwierdzić należy, iż wniosek o ogłoszenie upadłości można uznać za złożony we właściwym czasie tylko wtedy, gdy nie upłynęło więcej niż dwa tygodnie od chwili gdy przedsiębiorca zaprzestał – płacenia długów.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy nie jest kwestionowane, iż wnioskodawca złożył wniosek o ogłoszenie upadłości w dniu 2 stycznia 2014 r. niezwłocznie po tym jak został prezesem Zarządu Wytwórni (...) Sp. z o.o. Jednakże nie należy tracić z pola widzenia, iż nastąpiło to - co także nie jest przez odwołującego kwestionowane i na co sam wskazuje w

odwołaniu – w stanie niewypłacalności spółki trwającym nieprzerwanie od około połowy roku 2013 r. Tym samym już z tego względu nie sposób dojść do przekonania jak chce tego skarżący, iż wiosek o upadłość na gruncie rozpoznawanego przypadku złożono we właściwym czasie. Jeszcze raz podnieść należy, że dla oceny kiedy powstał obowiązek prawny złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki należy wziąć pod uwagę czas zaistnienia jednej z dwóch przesłanek tj. sytuacji gdy spółka nie wykonuje wymagalnych zobowiązań pieniężnych lub zobowiązania przekroczy wartość jej majątku, nawet wówczas gdy na bieżąco zobowiązania te wykonuje. Zatem właściwym czasem do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości będzie zaistnienie jednej z ww. przesłanek przy czym istotnym jest, która zaistnieje pierwsza. / Wyrok SA w Poznaniu z30.01.2018 III AUa 717/12./ Profesjonalizm wymagany od przedsiębiorcy niebędącego wykwalifikowanym prawnikiem w zakresie prowadzonych przez niego postępowań gospodarczych obejmuje wymóg znajomości przepisów powszechnie obowiązujących w tym zasad prawa upadłościowego. Członkom zarządu powinien być znany na bieżąco stan finansowy spółki i możliwość zaspokojenia długów. Właściwy czas na zgłoszenie wniosku o upadłość to moment, gdy członek zarządu wie lub przy dołożeniu należytej staranności powinien wiedzieć, że spółka nie jest już w stanie zaspokoić w całości wszystkich wierzycieli, ale w części ma jeszcze takie możliwości, a zatem nie jest jeszcze bankrutem niezdolnym do poniesienia nawet kosztów postępowania upadłościowego /wyrok NSA z 28.11.2017 r. I (...) 320/16/.

Sąd nie traci przy tym pola widzenia iż do 19.12.2013 r. wnioskodawca żadnej funkcji w zarządzie spółki nie sprawował. Wcześniej, zatem nie mógł działać w jej imieniu. Nie oznacza to jednak że termin do złożenia wniosku został zachowany skoro ustawodawca jednoznacznie łączy go z powstaniem stanu niewypłacalności. Podkreślić należy, że zgodnie z art. 201 § 1 k.s.h. zarząd prowadzi sprawy spółki i ją reprezentuje, a zatem prezes spółki winien podejmować wszelkie działania mające na celu zapewnienie rzeczywistego egzekwowania praw i realizacji obowiązków przypisanych mu z racji piastowanej funkcji. Zaniechanie tego nie może stanowić okoliczności wyłączającej odpowiedzialność za zaległości podatkowe spółki. Powołanie w skład zarządu ma określony cel - zarządzanie osobą prawną. Charakter prawny funkcji członka zarządu oznacza jednak nie tylko obowiązek wykonywania czynności zarządzających, lecz musi wiązać się ze zwiększonym zakresem odpowiedzialności obejmującym też skutki działań spółki. Członkowi zarządu powinien być znany na bieżąco stan finansów spółki, a co za tym idzie, możliwość zaspokojenia długów. Jeśli pojawiają się przeszkody uniemożliwiające staranne wypełnianie obowiązków, członek zarządu powinien bezzwłocznie zrezygnować z pełnionej funkcji /por. wyroki NSA z dnia: 23 października 2019 r., I (...) 394/17; 10 marca 2020 r., (...), a także wyrok SN z dnia 24 września 2008 r., II CSK 142/08 wyrok WSA w Bydgoszczy z 12 maja 2021 I SA (...).

Tym samym nie sposób przyjąć, iż wnioskodawcę jako prezesa zarządu w żaden sposób nie obciąża wspomniany stan rzeczy i wobec złożenia wniosku o upadłość w terminie dwóch tygodni od chwili objęcia funkcji w zarządzie, przypisanie mu odpowiedzialności za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek powstałych w okresie kiedy pełnił funkcję prezesa zarządu tejże niewypłacalnej spółki, jest nieprawidłowe. Zwłaszcza, że skarżący w żaden sposób nie wykazał w toku postępowania przyczyn dalszego pogłębiania zadłużenia w stosunku do organu rentowego przez okres kolejnych ponad 2 lat. W tym czasie nie dokonano likwidacji spółki, nie wykreślono jej z rejestru, nie rozwiązano umowy spółki, ani podjęto żadnych innych działań mających na celu zablokowanie jej działalności celem nie generowania kolejnych zadłużeń. Przyjmując stanowisko strony dowołującej dawałoby się niejako pozwolenie na działania zarządu generujące zadłużenia bez ponoszenia żadnej odpowiedzialności. Wnioskodawca chce bowiem usankcjonowania sytuacji, w której jeżeli skarżący w ciągu dwóch tygodni od objęcia stanowiska prezesa spółki, już wówczas będącej bankrutem, złoży wniosek o upadłość, który następnie zostanie oddalony z uwagi na brak środków nawet na pokrycie kosztów postępowania, to dalej, może już prowadzić przez czas nieograniczony, niczym nie skrępowane działania generujące zadłużenia, za które nie będzie ponosił żadnej odpowiedzialności. W ocenie Sądu nie sposób się zgodzić z takim stanowiskiem.

Uzasadniając powyższe stwierdzenie podkreślenia wymaga też, iż Sądowi znane jest powoływane przez odwołującego orzecznictwo, w świetle którego przepis art. 116 o.p. nie uzależnia zwolnienia z odpowiedzialności od sposobu rozstrzygnięcia przez sąd wniosku o ogłoszenie upadłości co do jego zasadności (wyrok NSA w S. z 13.02.2002 r. SA/

Sz (...)) . Jednakże nie zwalnia członka zarządu z odpowiedzialności złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości, skoro wniosek ten z uwagi na brak środków na koszty postępowania, został oddalony. / wyrok NSA z 24.02.2017 (...)/.

W ocenie Sądu Okręgowego nie można w tym stanie rzeczy dojść do przekonania, że w takich okolicznościach wniosek nie był spóźniony – złożono go we właściwym czasie - co jest wystarczające do zwolnienia wnioskodawcy z odpowiedzialności za powstałe w okresie sprawowania przez niego funkcji w zarządzie zobowiązania składkowe spółki . Jednocześnie należy mieć na względzie, iż członek zarządu nie odpowiada za zaległości spółki, jeżeli we właściwym czasie zgłoszono upadłość, a odpowiadać może tylko wtedy kiedy upadłości we właściwym czasie nie zgłoszono (por uzasadnienie uchwały 7 sędziów NSA z 10.08.2009 II FPS 3/09)

Innymi słowy odpowiedzialność członka zarządu wiąże się z niezłożeniem wniosku o upadłość spółki w ogóle, ale także z nienależytym wykonaniem tego obowiązku, czyli złożeniem wniosku z uchybieniem „właściwego terminu”. Niemniej jednak nie należy tracić z pola widzenia, iż w obu tych przypadkach członek zarządu powinien mieć możliwość wykazania braku winy /W. N. z 27.02.2020 r. (...) 756/18/ .

Na gruncie rozpoznawanego przypadku wnioskodawca obok, jak już podniesiono nietrafnego argumentu, iż złożył wniosek o upadłość we właściwym czasie (bowiem zgłosił wniosek o upadłość niezwłocznie po tym jak objął funkcję członka zarządu niewypłacalnej już spółki) podnosił też, że nie mógł zrobić tego wcześniej bo nie pełnił tej funkcji, a zatem ewentualne niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy.

Mając powyższe na uwadze podkreślić należy, że wina w ujęciu art. 116 § 1 pkt 1 lit. b). Ordynacji podatkowej to zarówno umyślna i związana z nią świadomość istnienia wymagalnych zobowiązań podatkowych, jak i wina nieumyślna w postaci niedbalstwa, które zakłada brak świadomości i opiera się na powinności i możliwości przewidywania istnienia wymagalnych zobowiązań podatkowych w takim rozmiarze, który powoduje konieczność wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości. Rozważając tę ostatnią postać winy należy przyjąć obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony należącej do dbającej o swoje interesy. (por. wyrok NSA z dnia 22 stycznia 2020 r., I (...) 455/17; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 15 grudnia 2020 r., III AUa 836/20). Wskazuje się, że chodzi tu o pewien wzorzec zachowania dłużnika w zakresie jego zaangażowania i dbałości o wykonanie zobowiązań. Jest to pewne minimum, którego może oczekiwać wierzyciel, w tym przypadku Skarb Państwa, aby zabezpieczone zostały jego interesy (por. wyrok NSA z dnia 11 października 2016 r., (...), Wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 12 maja 2021 r. I SA/Bd 172/21/

Ponadto jeszcze raz trzeba wskazać, że charakter prawny funkcji członka zarządu oznacza nie tylko obowiązek wykonywania czynności zarządzających, lecz musi wiązać się ze zwiększonym zakresem odpowiedzialności obejmującym też skutki działań spółki. W przypadku przeszkód uniemożliwiających staranne wypełnianie obowiązków, w tym także związanych z poszanowaniem interesów wierzycieli członek zarządu powinien bezzwłocznie zrezygnować z pełnionej funkcji (por. wyroki NSA z dnia: 23 października 2019 r., I (...) 394/17; 10 marca 2020 r., (...), a także wyrok SN z dnia 24 września 2008 r., II CSK 142/08).

Dodatkowo należy podnieść, że w wyroku I (...) 637/10 z dnia 19 kwietnia 2011 r. Naczelny Sąd Administracyjny uznał że przyjęcie, iż wcześniejsze tj. przed powołaniem danej osoby w skład zarządu zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości (choćby potem uznano, iż nie nastąpiło we właściwym czasie) automatycznie nie świadczy o spełnieniu przesłanki eskulpacyjnej art. 116 § 1 pkt 1 lit. b. Powyższe prowadziłoby bowiem do wniosku, że nawet świadome działanie członka zarządu, powołanego w skład tego organu po zgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości, na niekorzyść Skarbu Państwa przez pomnażanie zaległości podatkowych, nie mogłoby skutkować w żadnych okolicznościach obciążeniem takiego podmiotu odpowiedzialnością z art. 116 OrdPU.

Ponadto w wyroku z dnia 17.12.2020 (...) Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu, nawet gdyby miało miejsce we właściwym czasie, stanowiłoby przesłankę egzoneracyjną tylko w odniesieniu do odpowiedzialności związanej ze stanem faktycznym, na którego tle powstała poprzednio konieczność wystąpienia z wnioskiem. Jeśli natomiast spółka po zatwierdzeniu układu ponownie znalazła

się w sytuacji aktualizującej powinność złożenia wniosku, tym razem o uchylenie układu i ogłoszenie upadłości likwidacyjnej, to niepodjęcie tych działań, adekwatnych do aktualnego stanu spółki, stwarzało możliwość orzeczenia o odpowiedzialności członka zarządu na podstawie art. 116 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej; Funkcją art. 116 OrdPU jest ochrona Skarbu Państwa przed nierzetelnym postępowaniem osób reprezentujących spółkę. Gdyby przyjąć odmienne stanowisko, to realizacja tego celu miałaby charakter iluzoryczny. Zarząd dłużnika mógłby bowiem uchylać się od wykonania układu bądź nie zgłaszać odpowiedniego wniosku mimo stwierdzenia niewykonalności układu, będąc przy tym z góry zwolnionym od odpowiedzialności.

Co prawda powyższe orzeczenie zapadło w odmiennych niż w przedmiotowej sprawie okolicznościach faktycznych jednakże wprost wskazuje na brak przyzwolenia na świadome działanie członka zarządu na niekorzyść Skarbu Państwa po zgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości.

W okresie, w którym skarżący pełnił funkcję prezesa zarządu miał realny wpływ na funkcjonowanie spółki. Zgłosił wniosek o upadłość wiedząc, iż spółka jest bankrutem i nawet po wydaniu przez Sąd Gospodarczy postanowienia oddalającego o wniosek o ogłoszenie upadłości, pozwalał na dalszy wzrost jej zadłużenia także tytułem składek, aż do 02.2016 r. nie prowadząc żadnych czynności likwidacyjnych. Wskazaną postawę ocenić należy jako naruszającą interes prawny wierzycieli. Z tych wszystkich względów skarżący nie może skutecznie powoływać się na przesłankę egzoneracyjną z art. 116 § 1 pkt 1 lit. b. Odwołujący jako prezes spółki ponosi odpowiedzialność za skutki jej działań. Jak to już zaznaczono winą, w rozumieniu art. 116 § 1 pkt 1 lit. b O.p. jest także niedbalstwo, tj. powinność i możliwość przewidywania, że nastąpi skutek w postaci trwałego zaprzestania spłacania długów (por. wyrok NSA z dnia 25 stycznia 2012 r., I (...) 379/11). Skarżący jako prezes zarządu spółki składając spóźniony wniosek o upadłość jednocześnie nie dołożył należytej dbałości o interesy spółki. Nie likwidując niezwłocznie zbankrutowanej spółki przyczynił się wręcz do powstania kolejnych zaległości składkowych. Nie można więc dojść do przekonania, iż niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości (w tym wypadku złożonego po upływie właściwego terminu obiektywnie z pogwałceniem interesu wierzycieli) nastąpiło bez jego winy.

Podsumowując wskazać należy, że w normalnie i zdrowo funkcjonującej gospodarce rynkowej, rzeczą naturalną jest, że niektórzy przedsiębiorcy, nie radząc sobie na rynku, są stawiani w stan upadłości. Ustawodawca, akceptując tę gospodarczą oczywistość, nie gwarantuje ich wierzycielom (w tym nawet Skarbowi Państwa) pełnego zaspokojenia poprzez przeniesienie odpowiedzialności za zobowiązania przedsiębiorców na osoby trzecie. Ustanawia jednak pewien minimalny standard ochrony wierzycieli, w szczególności dbając o to, aby – na wypadek upadłości – zostali oni zaspokojeni chociażby w części oraz (co do zasady) w równomiernym stopniu. Przepisy regulujące kwestię odpowiedzialności podmiotów trzecich za zobowiązania przedsiębiorcy (zarówno wobec wierzycieli – art. 299 k.s.h., organów podatkowych – art. 116 Ordynacji podatkowej, czy wreszcie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) są realizacją tych gwarancji, nie środkiem do zaspokojenia wierzycieli z majątku osób trzecich. Dlatego właśnie wykazanie, że dopełniło się wszystkich wymaganych prawem obowiązków – bądź, co nawet dalej idące, zaniechało się ich, ale w sposób niezawiniony, jest wystarczającą przesłanką do uwolnienia się od odpowiedzialności. Sankcją odpowiedzialności materialnej nie jest bowiem dotknięty sam fakt niewypłacalności przedsiębiorcy, którym osoby trzecie (wspólnicy, członkowie władz) kierują i zarządzają i brak możliwości pozyskania w drodze egzekucji środków na pokrycie zobowiązań (który na gruncie rozpatrywanej sprawy jest bezsporny), ale jedynie zawinione zaniechanie tych osób powodujące, z pogwałceniem prawa, uszczuplenie możliwości zaspokojenia wierzycieli.

W warunkach przedmiotowej sprawy dokonując oceny postępowania skarżącego – konkretnej osoby, w konkretnej sytuacji gospodarczej i w kontekście ciężących na tej osobie obowiązków ustawowych uznać należy, iż niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości rozumiane jako złożenie wniosku po upływie właściwego terminu nie miało miejsca w okolicznościach, które w sposób zawiniony by go nie obciążały. Odwołujący co podniesiono w obliczu jasnych problemów finansowych spółki złożył spóźniony wniosek o upadłość, który finalnie nie został zaakceptowany przez Sąd, a mimo to - mając pełny wgląd w sytuację finansową spółki - pozwalał na jej dalsze funkcjonowanie z naruszeniem interesów wierzycieli.

A zatem wobec powyższego, słuszne jest stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji, iż zachodzą podstawy do obciążania T. S. odpowiedzialnością za zaległe składki stosownie do art. 116 Ordynacji podatkowej w związku z art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw z § 2 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 265) biorąc pod uwagę wartość zgłoszonych roszczeń.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi skarżącego przez PI

J.L